

Ympäristövaliokunta

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen kestävän kasvun ohjelma

Valtiovarainvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Suomen kestävän kasvun ohjelma (VNS 6/2020 vp): Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava valtiovarainvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- budjettineuvos Johanna von Knorring-Rosenlew, valtiovarainministeriö
- kansliapäällikkö Juhani Damski, ympäristöministeriö
- johtava asiantuntija Outi Haanperä, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
- puheenjohtaja Markku Ollikainen, Suomen ilmastopaneeli
- puheenjohtaja Eeva Furman, Kestävän kehityksen asiantuntijapaneeli

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- työ- ja elinkeinoministeriö
- Etelä-Suomen maakuntien liitot
- Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien liitot
- Länsi-Suomen maakuntien liitot
- Suomen ympäristökeskus
- Luontopaneeli
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Energiateollisuus ry
- Metsäteollisuus ry
- Teknologiateollisuus ry
- Climate Leadership Coalition ry
- Suomen Biokierto ja Biokaasu ry
- Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- Suomen Metsästäjäliitto
- WWF Suomi

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Suomen kestävä kasvun ohjelmalla on tarkoitus edistää sekä nopeavaikutteista elpymistä että pitkällä aikavälillä välttämätöntä elinkeinoelämän rakenteiden ja julkisten palveluiden uudistamista. Selonteon mukaan ohjelman sisältämien uudistusten ja investointien tavoitteena on vauhdittaa ilmastonmuutoksen torjuntaa, vahvistaa tuottavuutta ja talouden kasvupotentiaalia sekä nopeuttaa tarpeellisia rakennemuutoksia työllisyysasteen nostamiseksi sekä tuotannon ja kulutuksen saattamiseksi kestäväälle perustalle. Ympäristövaliokunta on tarkastellut selontekoa oman toimialansa kannalta. Valiokunta kiinnittää valtiovarainvaliokunnan huomiota seuraaviin näkököhtiin.

Ympäristövaliokunta pitää ohjelman yleisiä tavoitteita kannatettavina. Ohjelman valmistelussa on otettu huomioon EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen eli ns. RRF-asetuksen (Recovery and Resilience Facility) horisontaaliset kriteerit, joiden mukaan rahoitettavien hankkeiden tulee olla Pariisin ilmasopimuksen ja do no significant harm -periaatteen mukaisia. On erittäin tärkeää, että keskeisenä osana ohjelmaa on vihreän siirtymän ja energiasektorin murroksen vauhdittaminen innovatiivisin, uuteen teknologiaan perustuvien ratkaisuin. On myös kannatettavaa, että Suomen kestävä kasvun ohjelmasta vähintään 50 % kohdistetaan vihreän siirtymän investointi- ja uudistuskokonaisuuksiin, kun RRF-asetus edellyttää 37 %:n tasoa. Lisärahoitusta saaneita EU-ohjelmia ovat lisäksi erityisesti oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund, JFT), Maaseuturahasto ja REACT-EU, joista on mahdollista rahoittaa vihreään siirtymään liittyviä hankkeita.

Covid-19-pandemia on johtanut syvään maailmantalouden kriisiin, jonka kaikkia vaikutuksia ei vielä ole mahdollista arvioida. Ympäristövaliokunta korostaa, että ilmastonmuutos ja luontokato ovat globaalisti pitkällä tähtäimellä vielä tätäkin suurempia haasteita ihmiskunnalle. EU:n elpymisvälineen avulla on siten olennaisinta tukea siirtymää kestävään, ilmastoneutraaliin talouteen. Valiokunta katsoo, että oikein kohdennettujen, vaikuttavien kokonaisuuksien kautta toimeenpantuina vihreää siirtymää tukevat panostukset avaavat merkittäviä uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja edistävät siten työllisyyden ja talouden kestävä kasvupotentiaalia.

Selonteossa esitetty kestävä kasvun ohjelma sisältää 6 painopistettä, joiden alle sijoitettavia investointi- ja uudistuskokonaisuuksia on mahdollista rahoittaa EU:sta saatavan enimmäissaannon puitteissa edellyttäen, että ne täyttävät EU-lainsäädännön asettamat vaatimukset. Ohjelman painopistealueet ovat lyhyesti: 1. Koulutus sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta), 2. Talouden rakennemuutosta tukeva vihreä siirtymä, 3. Kansainvälinen kilpailukyky, 4. Digitalisaatio, 5. Työmarkkinat ja 6. Sosiaali- ja terveydenhuolto.

Painopiste 2 on talouden rakennemuutosta tukeva vihreä siirtymä. Sen alla ovat keskeiset kokonaisuudet: energiajärjestelmän murros, vihreää ja digitaalista siirtymää tukevat teollisuuden uudistukset ja investoinnit, rakennuskannan energiatehokkuus, -korjaus ja omaenergiatuotanto, yhdyskuntien ja liikenteen vähähiiliset ratkaisut sekä ympäristökestävyys ja luontopohjaiset ratkaisut. Valiokunta korostaa tarvetta varmistaa, että vihreä siirtymä ei jää yhdeksi kuudesta huomioon otettavasta painopistealueesta, vaan siitä tulee muodostua elpymissuunnitelman kärki ja samalla aidosti läpileikkaavasti huomioon otettava reunaehto, jonka avulla lisätään työllisyyttä ja

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp

kansantuotetta ja samalla edistetään kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista.

Kestävän kasvun ja vihreän siirtymän näkökulmasta olennaisimpia ovat painopisteet 1–4. Valiokunta pitää olennaisena, että niissä otetaan läpileikkaavasti huomioon riittävän laajasti ja konkreettisesti tasolla vihreän siirtymän toimet ja mahdollisuudet. Keskeistä on tukea avainteknologioihin kohdistuvaa TKI-toimintaa, lieventää innovatiivisiin teknologioihin kohdistuvien investointien riskejä, vivuttaa yksityisen sektorin vähähiilisiä investointeja, ottaa huomioon vähähiilisen kiertotalouden sekä rakentamisen ja rakennetun ympäristön digitaalisiin ratkaisuihin liittyvä kansainvälinen vientipotentiaali ja tukea ekologisesti kestävästä luontomatkailusta. Valiokunta korostaa panostusta uusiin sekä hiilineutraaliustavoitetta tukeviin ratkaisuihin. Tärkeää on myös priorisoida toimia, jotka tukevat laaja-alaisesti useampien painopisteiden tavoitteita, sekä keskitettyä riittävän suuriin ja siten vaikuttaviin kokonaisuuksiin.

Valiokunta toteaa, että selonteossa ei ole toistaiseksi tehty priorisointia, joten se ei sisällä konkreettisia ehdotuksia tuettavista elvytystoimista. Rahoituksen konkreettinen kohdentaminen kuitenkin vasta määrittää sen, missä määrin asetettuja tavoitteita todella pystytään edistämään. Toimenpiteiden arvioimisessa on siten onnistuttava, jotta kestävän kasvun ohjelman kunnianhimoiset tavoitteet saavutetaan myös käytännössä. Valiokunta toteaa, että kestävän kasvun ohjelmaan liittyvien investointi- ja kehityshankkeiden määrärahoja vuodelle 2021 on tarkoitettu käsitellä lisätalousarviomenettelyssä, jonka yhteydessä määrärahojen kohdentumista merkittävimpiin hankkeisiin tai hankkeita sisältäviin tukiohjelmiin täsmennetään ja esitetään eduskunnan hyväksyttäväksi tarvittavat määrärahat ja niiden käyttöperusteet. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että investointi- ja uudistuskokonaisuuksien toimeenpanoa valvotaan ja vaikuttavuutta seurataan erikseen. Selkeät tavoitteet ja niitä tukevat mittarit tukisivat toimien vaikuttavuuden ja tehokkuuden arviointia.

Valiokunta korostaa elpymisen tukemista siten, että samanaikaisesti paitsi edistetään siirtymää hiilineutraaliuteen hallitusohjelmataavoitteen mukaisesti vuoteen 2035 mennessä otetaan myös huomioon tavoite luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämiseksi vuoteen 2030 mennessä. Agenda2030-toimintaohjelman painotusten kanssa yhdenmukaisesti on tärkeää korostaa, että toimilla voidaan samanaikaisesti vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, synnyttää uusia työpaikkoja, kohentaa taloutta ja vientiä, vahvistaa hiilikädenjälkeä sekä edistää luonnon monimuotoisuutta. Valiokunta korostaa, että siirtymässä vähähiiliseen yhteiskuntaan on välttämätöntä ottaa ilmastonmuutoksen hillintätoimien ohella samanaikaisesti huomioon toimien kestävyys myös luonnon monimuotoisuuden kannalta. Resurssitehokkuuden kasvattaminen on usein itsessään välttämätöntä ilmastotoimien toteuttamisessa, ja luonnonvarojen säästeliään käytön tulisi olla kestävän kasvun ohjaava periaate luonnon monimuotoisuuden häviämisen pysäyttämistä tavoitteen toteuttamiseksi.

Kaikilla elvytystoimenpiteillä ei voi olla positiivisia ympäristövaikutuksia, mutta edes merkittävästi työllisyyttä tukevilla elvytystoimenpiteillä ei saa olla suuria negatiivisia vaikutuksia ilmastoon, kestävään luonnonvarojen käyttöön ja biodiversiteettiin (do no significant harm). Valiokunta toteaa, että ns. kestävän elvytyksen työryhmä¹ laati vuonna 2020 tätä arviointia varten kestävän elvytyksen arviointikriteeristön. Työryhmä korosti, että Suomen kannattaa panostaa erityisesti sellaisten elvytystoimenpiteiden rahoittamiseen, joiden ratkaisulla on myös globaalia vien-

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp

tipotentiaalia eli suuri hiili- ja luontokädenjälki. Näin Suomi voi paitsi kasvattaa hyvinvointiaan myös olla kokoaan suurempia ekologisen kestävyyskriisin ratkaisija. Kriteeristön käytöllä voidaan minimoida riski kustannusten jäämisestä kansallisesti rahoitettaviksi, jos investointi- ja uudistushankkeet eivät toteuttaisi niille asetettuja tavoitteita.

Toimialakohtaiset vähähiilisyystiekartat on vastikään saatu valmiiksi. Tämä työ on myös osoittanut, että vähähiilinen teknologia on tulevaisuudessa yrityksille merkittävä kilpailuetu. Valiokunta katsoo, että toimialakohtaiset vähähiilietiekartat muodostavat hyvän pohjan vihreän siirtymän investoinneille ja uudistuksille. Tiekartat tarjoavat aikaisempaa tarkemman käsityksen eri toimialojen toimenpiteiden mittakaavasta, kustannuksista, investoinneista, osaamistarpeista sekä kasvu- ja vientimahdollisuuksista.

Kestävän kasvun reunaehtona on luonnonvarojen kestävä käyttö ja tuotannon ja kulutuksen suunnittaminen ympäristölle ja ilmastolle vähiten haitallisiin tuotteisiin. Kestävän kasvun lähteitä ovat muun muassa energia- ja materiaalitehokkuus, hiilineutraalius, ekologiset investoinnit, puhtaat ratkaisut, kierto- ja biotalous sekä resurssiniukkuus. Resurssitehokkuuden kasvattamisella voidaan saavuttaa synergiaetuja kaikkien painopisteiden osalta.

Pitkän aikavälin kasvuvaikutusten kannalta on tärkeää, että resursseja kohdennetaan talouden uusiutumiseen ja yritysten vähähiiliratkaisuihin perustuvan vientipotentiaalin vahvistamiseen. Energiaturroksen vauhdittamisen kannalta investoinnit energiaverkkoihin, puhtaaseen energiantuotantoon ja järjestelmäintegraatioon ovat keskeisiä ilmastoneutraaliuteen siirryttäessä. Erittäin puhtaan energian piloteilla on mahdollisuus saavuttaa samanaikaisesti suuria päästövähennyksiä ja taloutta elvyttäviä vaikutuksia. Ei-polttoon perustuvien lämmöntuotantoteknologioiden, kuten lämpöpumppujen ja hukkalämmön, hyödyntämisessä kaukolämmössä on suurta potentiaalia tulevaisuudessa biomassan rajallisuuden vuoksi. Biomassan ohjautumista polttoon tulisi puolestaan kestävyys-, monimuotoisuus- ja ilmastovaikutusten vuoksi usein välttää ja edistää korkeamman arvonlisän tuotteita.

Kiertotalousratkaisuja kehittämällä voidaan edistää uusiutuvien luonnonvarojen kestävää käyttöä alueellisin ratkaisuin esimerkiksi biokaasun tuotantoa ja jakelua vahvistamalla. Merkittävää päästövähennys- ja liiketoimintapotentiaalia liittyy Suomessa pilottivaiheessa oleviin teknologioihin, joita ovat esimerkiksi P2X-teknologia (Power to X, sähköstä tuotteeksi), teräksen tuotanto vetytelkistyksellä, CO₂-kierrätys sementtiteollisuudessa sekä hiilidioksidin talteenotto, varastointi ja käyttö (CCSU) tai esimerkiksi tekoälyä hyödyntävät ratkaisut. Valiokunta korostaa, että kiertotalouden kehittäminen edellyttää uudenlaista yritysten ja toimijoiden verkostoitumista sekä yhteistyötä materiaalien tuottajien, tuotteiden ja palveluiden tuottajien, loppukäyttäjien ja tuotteen elinkaaren jälkeisten palvelujen tuottajien kanssa. Yhteistyö auttaa tunnistamaan ja suunnittelemaan yritysten väliset arvoketjut niin, ettei arvokkaita raaka-aineita mene hukkaan missään vaiheessa ja materiaalien uudelleenkäyttö otetaan huomioon jo suunnitteluvaiheessa.

1 Ympäristöministeriön työryhmä "Kestävä elvytys - kohti koronavaiheesta toipuvaa, menestyvää ja ekologisti kestävää Suomea".

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp

TKI-toiminta on tuottavuuden ja talouden uudistumisen perusta. Taantumassa vaarana on yritysten ja julkisen sektorin säästöt TKI-menoista, joten TKI-toiminnan rahoittaminen elvytysvaroista on perusteltua.

Valiokunta korostaa moninaisten synergiahyötyjen tunnistamista ja huomioon ottamista määrärahojen kohdentamisessa. Esimerkiksi turpeen energiakäytön vähentyessä turpeennostoalueiden ja soiden ennallistaminen tuo ilmastohyötyjä, vahvistaa suoluonnon monimuotoisuutta ja mahdollistaa alan töiden jatkumista koneyrityksille. Ennallistamiselle sopivia kohteita arvioidaan olevan vähintään 200 000 hehtaaria, ja aktiivisin ennallistamistoimin saavutettavat luontovaikutukset ovat lupaavia. Myös kosteikkojen ennallistamisella ja hoitotoimilla on tutkimusten perusteella nopeita vaikutuksia lintumääriin.

Sopivilla viljelytoimilla voidaan lisätä kivennäismaihin sitoutuvaa hiiltä. Esimerkiksi peltojen kipsikäsitteily vähentää fosforin ohella hiilen huuhtoumista ja ylläpitää peltomaan hiilivarastoa, joten vesiensuojelutoimista saadaan myös ilmastohyötyjä. Metsänhoitomenetelmiä ja -teknologioita on tärkeää edelleen kehittää. Esimerkiksi metsänkasvua lannoituksella tehostamalla voidaan edistää hiilineutraaliustavoitteen saavuttamista varmistuen samalla myös toimien neutraalius vesistövaikutusten kannalta. Uusilla innovaatioilla tulee tukea uusien biopohjaisten tuotteiden kehittämistä ja jalostusasteen nostamista. Metsien hiilinielua vahvistavia kannustimia kehittämällä voidaan edistää yhtäaikaaisesti kestävää puuntuotantoa, hiilivarastoa ja monimuotoisuutta. Ekologinen kompensatio olisi tärkeä keino yhteensovittaa kestävä kasvu ja luonnon kokonaisuheikentymättömyys, minkä ohella kompensatioiden kautta rahoitettavilla ennallistamistoimilla olisi alueellisesti tärkeitä työllisyysvaikutuksia. Valiokunta korostaa, että edellytykset kestävä matkailuliiketoiminnan edistämiseen rakentuvat luonnon hyvän tilan varaan. Valiokunta pitää tärkeänä, että synergiahyötyjä painotetaan suunnitelman jatkovalmistelussa.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Ympäristövaliokunta esittää,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp

Helsingissä 5.2.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Hannu Hoskonen kesk
varapuheenjohtaja Tiina Elo vihr
jäsen Petri Huru ps
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd
jäsen Niina Malm sd
jäsen Kai Mykkänen kok
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Saara-Sofia Sirén kok
jäsen Hussein al-Taeed sd
jäsen Katja Taimela sd
jäsen Mari-Leena Talvitie kok
jäsen Ari Torniainen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos

Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp
Eriävä mielipide 1

ERIÄVÄ MIELIPIIDE 1

Perustelut

Suomen kestävä kasvun ohjelman tavoitteet on yhteisiä, mutta keinoista ollaan eri mieltä. Selonteko luo varsin kattavaa kokonaiskuvaa Suomen suunnitelmista EU-elvytyspaketin käytön suhteen. Selontekoa vaivaa kuitenkin sama ongelma kuin hallituksen ilmastopolitiikkaa muutenkin: tavoitteet eivät konkretisoidu mitenkään. Lisäksi toimien suhteen ei esitetä mitään priorisointia tai painotusta. Asiantuntijoiden mukaan rahaa pitäisi ensisijaisesti kohdentaa toimiin, jotka saavat myös yksityiset rahavirrat liikkeelle. Muun muassa Ilmastopaneeli toteaa asiantuntijalauseunnossaan, että selonteon suurpiirteisiä tavoitteita on mahdotonta arvioida selonteon kriteerien valossa, mikä heikentää koko selonteon informaatiovaikutusta. Toisin sanoen eduskunta ei voi tietää vielä, mihin elvytysrahaa olisi tarkoitus käyttää. Näin ollen selonteko on lähinnä hallitusohjelmatavoitteiden toistoa.

Kokoomus on esittänyt neljää periaatetta varojen kohdentamiseksi. Elpymisvälineen varat on keskitettävä ensinnäkin kansallisesti vaikuttaviin hankkeisiin. Hallituksen suunnitelmasta käy ilmi, että rahoitus ei kohdennu tarkoituksenmukaisesti alueille, missä siitä olisi kestävä kasvun kannalta eniten hyötyä. Toiseksi resursseja on kohdistettava ensisijaisesti osaamistason nostamiseen. Loput varoista on kohdennettava TKI-toimintaan. Investoinneilla on pyrittävä tavoittelemaan lyhyen aikavälin elvyttävää vaikutusta sekä pitkän aikavälin tuotantopotentiaalisen kasvua vihreän elvytyksen mukaisesti.

Kokoomus kannattaa sitä, että tuetaan vihreää siirtymistä ja vauhditetaan talouden rakenteiden uudistumista. Kestävä siirtymä tarkoittaa, että turpeen merkittävästä energiakäytöstä luovutaan vuoteen 2032 mennessä, kuten kokoomus on esittänyt. Jotta Suomi pystyy aidosti hyödyntämään EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa turvealueiden vähäpäästöisiin ratkaisuihin ja työllisyyttä edistäviin toimiin, hallituksen olisi tehtävä päätös turpeen energiakäytöstä luopumiseksi. EU-komissio esitti tuoreessa maaraportissaan, että Suomi käyttäisi JTF-rahoitusta harvaan asutun Itä- ja Pohjois-Suomen energiaturvetuotannon vähentämiseen. Osana kansallista suunnitelmaa on varmistettava, että rahoitusta suunnataan myös Pohjanmaalle, jossa on laajamittaista turvetuotantoa. Myös energiayhtiöitä on tuettava niiden luopuessa turpeen polttamisesta.

Yksi merkittävä puute ohjelman osalta on, että ydinvoima on unohdettu tyystin, vaikka Suomessa on mittavaa osaamista pienydinvoiman suhteen. Energiajärjestelmän murrosta olisikin syytä vauhdittaa tukemalla pienydinvoiman tuotekehitystä. Samoin myös vetyklusterin toiminnan tukeminen ja pilottien käynnistäminen olisi oleellista osana kestävä siirtymää.

Elämme yli maapallomme kantokyvyn. Teollisessa mittakaavassa toteutettu kiertotalouden investointituki voisi osaltaan purkaa luontoon kohdistuvaa painetta. Samalla luonnonvarojen käytölle tulisi asettaa selkeät tavoitteet tutkimustietoon perustuen.

Tarkempaa ohjelmaa on mahdollista arvioida vasta, kun valiokunnalla on tiedossaan yksityiskohdainen luettelo investointi- ja uudistuskohteista kustannuksineen ja aikatauluineen. Koska elpymisrahaa on vain rajoitetusti, tulisi ohjelmassa tehdä selkeää puntarointia eri tavoitteiden välillä.

**Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp
Eriävä mielipide 1**

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 5.2.2021

Saara-Sofia Sirén kok
Mari-Leena Talvitie kok
Kai Mykkänen kok

**Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp
Eriävä mielipide 2**

ERIÄVÄ MIELIPIIDE 2

Perustelut

Suomen kestävä kasvun ohjelmalla on pyritty edistämään sekä nopeavaikutteista elpymistä että pitkällä aikavälillä välttämätöntä elinkeinoelämän rakenteiden ja julkisten palveluiden uudistamista. Nämä ovat sinänsä hyviä tavoitteita. Ohjelman sisältämät uudistukset ja investoinnit on kuitenkin rakennettu siten, että ne vauhdittavat lähinnä ilmastonmuutoksen torjuntaa. Samaten ohjelman tarkoituksena on vahvistaa sosiaalista ja alueellista eheyttä sekä yhteiskunnan toipumista koronaviruskriisin kielteisistä vaikutuksista vihervasemmiston haluamalla tavalla. Ohjelma tukee myös monin tavoin muutoin Marinin hallituksen ohjelman taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöllisen kestävyys tavoitteita. Keskeiseksi osaksi ohjelmaa on myös otettu vihreä siirtymä ja sen energiasektorin murroksen vauhdittaminen innovatiivisin ratkaisuin ja uuden teknologian avulla. Lisäksi ohjelmasta vähintään 50 prosenttia on kohdistettu erityisesti vihreän siirtymän investointi- ja uudistuskokonaisuuksiin, minkä on toivottu vahvistavan hiilikädenjälkeä sekä edistävän luonnon monimuotoisuutta.

Me Perussuomalaiset emme esitystä hyväksy, sillä kestävä kasvun ohjelma sisältää monia sellaisia asioita sekä poliittisia linjauksia, joita emme voi missään olosuhteissa allekirjoittaa. Ensimmäkin ohjelman ensisijaisena tavoitteena on pelastaa etelän euro ja pankit, pakottaa myöntämään EU:lle verotusoikeus ja luoda pysyvä velkaunioni. Sellaiseen Euroopan unioniin Suomi ei liittynyt, eikä sellaiseen perussuomalaisten mielestä tule koskaan suostua.

Toiseksi isossa kokonaiskuvassa kyse on erityisesti Euroopan unionin tukipaketista, joka tulisi maksamaan Suomelle 6,6 miljardia euroa. Summa on yli kaksi kertaa enemmän kuin mitä me saimme omaan käyttöömme elpymisvälineestä. Näin jos kuvittelemme velkaelvytyksen toimivan, meidän kannattaisi täten käyttää kaikki 6,6 miljardia itse suoraan Suomen hyväksi kuten parhaaksi näemme. Rahan käyttäminen EU:n pillin mukaan ja pääosin muiden maiden hyväksi ei perustu hyväksyttäviin syihin, ei ainakaan meidän perussuomalaisten näkemyksen mukaan.

Kolmanneksi emme valiokuntaryhmänä emmekä puolueena myöskään hyväksy ns. vihreää siirtymää. Näemme, että yhteinen eurooppalainen vihreä siirtymä ei ole meidän etumme. Pikemminkin näemme, että kun uudistamme tuotantoa ja kulutusta ympäristöystävällisemmäksi liian nopeasti ja liian kunnianhimoisesti, niin siitä kärsii koko suomalainen vientiteollisuus sekä muukin teollisuustuotantomme. Tätä toimintaa ei mitenkään voi nähdä Suomen tai maamme teollisuuden etuna.

Lopuksi on todettava, että on täysin käsittämätöntä, että hallitus ei esitä ohjelmalleen minkäänlaista vaikuttavuusarviointia Suomen osalta. Hyvätkin tavoitteet näyttävät vaativan uusia rakenteita, joista seuraa jatkuvia lisämenoja, kun tavoitteena tulisi sen sijaan olla julkisen talouden tasapaino ja verorasituksen pienentäminen. Velkaantuminen lamauttaa talouden, vajeet repeävät, eikä peruspalveluja kyetä enää turvaamaan.

**Valiokunnan lausunto YmVL 1/2021 vp
Eriävä mielipide 2**

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että valtiovarainvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 5.2.2021

Mauri Peltokangas /ps

Petri Huru /ps